

Česká onkologická společnost

České lékařské společnosti J. E. Purkyně

Předseda: prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc. tel. 532 233 641
Místopředseda: doc. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D. tel.: 377 153 121
Vědecký sekretář: prof. MUDr. Luboš Petruželka, CSc. tel. 224 962 219
Sekretářka: Marta Casková e-mail: caskovam@centrum.cz

Adresa: ČOS – Masarykův onkologický ústav, Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

Praha 11. listopadu 2010

Tisková zpráva České onkologické společnosti k hrazení biologické léčby Onkologům reálně hrozí trestní stíhání nebo výpověď ze zaměstnání

Česká onkologická společnost ČLS JEP (ČOS) upozorňuje veřejnost a politickou reprezentaci České republiky, že ani v polovině listopadu nejsou ze strany zdravotních pojišťoven podepsány dodatky na rok 2010 ke speciálním smlouvám uzavřeným mezi Komplexními onkologickými centry a plátcí péče. Onkologové v centrech se dostávají před Sofiiu volbu – „Mohou si vybrat: Buď vhodným pacientům moderní účinnou léčbu nenaordinují, a riskují tak žalobu na sebe i na zdravotnické zařízení, které je zaměstnává, protože pacienty vědomě poškodí. Nebo biologickou léčbu pacientům předepíše a vystaví svého zaměstnavatele riziku zadlužení. Vedení zadlužené nemocnice, ve které se Komplexní onkologické centrum (KOC) nachází, může odpovědného lékaře obvinít za vzniklou finanční situaci, což může v konečném důsledku vést k výpovědi lékaře ze zaměstnání,“ vysvětlil prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., předseda České onkologické společnosti.

Onkologové odmítají nést za tuto situaci společenskou zodpovědnost, i když ji vůči pacientovi právně nesou. Česká onkologická společnost požaduje pokračovat v systému zavedeném v letech 2007-2009, který byl transparentní, pro všechny předvídatelný a zajistil, že specializovaná a nákladná péče byla poskytnuta všem pacientům, kteří ji potřebovali. KOC měla od plátců péče podepsaný dokument, ve kterém bylo písemně zaznamenáno, v jakém rozsahu bude léčba pojišťovnou hrazena. Počet léčených pacientů vycházel z demografických a epidemiologických dat, podle kterých dokáže ČOS přesně odhadnout počty pacientů, kteří budou v daném roce potřebovat nákladnou léčbu. Tato data jsou nezpochybnitelná a lékaři měli až do letošního roku jistotu, že pojišťovna léčbu každého správně indikovaného pacienta uhradí.

V roce 2010 se situace změnila a zdravotní pojišťovny v rozporu s předchozími dohodami změnil svůj přístup k financování péče a přestaly hradit léčbu poskytnutou konkrétnímu pacientovi. Tím plátcí péče zrušili systém, kdy náklady za léčbu šly za pacientem. Na místo dosavadního, dohodnutého a funkčního systému navrhly zdravotní pojišťovny omezit počet pacientů, kterým by bylo možné poskytnout nárokovatelnou péči. Zastropování počtu pacientů podle tzv. léčebných míst bylo většinou zdravotnických zařízení odmítnuto a pracoviště letos léčila a léčí pacienty bez jistoty, zda a kdy jim bude léčba uhrazena. „Například vedení VZP několikrát veřejně přislíbilo, že náklady za biologickou léčbu půjdou i v letošním roce za pacientem a že lékaři mohou léčit všechny pacienty, kteří tuto léčbu potřebují. Regionální pobočky pojišťoven, jež jsou zodpovědné za vypracování dodatků, trvaly na zastropování nákladů. Mnozí ředitelé nemocnic proto vydali pokyn onkologům, aby omezili cílenou léčbu tak, jak to navrhovaly zdravotní

pojišťovny. Toto rozhodnutí v praxi znamená, že biologická léčba bude pacientovi poskytnuta až ve chvíli, kdy jiný pacient terapii ukončí nebo zemře,“ upřesnil profesor Vorlíček. Takový postup je v rozporu se zákonným nárokem pacientů, kteří mají nárok na okamžitou léčbu a pokud ji nedostanou, mohou se soudit a dá se předpokládat, že soudní spor vyhrají.

ČOS na základě přesných dat, která má k dispozici z pečlivě vedených registrů biologické léčby, vypracovala metodiku výpočtu ročních nákladů na moderní onkologickou léčbu podávanou pacientům v České republice. Za dvanáct měsíců činí náklady na nejmodernější protinádorové léky v naší zemi cca 2,2 miliardy korun. Pokud by neexistovala podléčenost a biologická léčba by byla ordinována všem indikovaným pacientům, kteří z ní budou na základě své diagnózy nepochybně profitovat, činily by náklady téměř 6 miliard korun. „Tato čísla jasně dokazují, že biologickou léčbu nedostává každý pacient, ale její indikování je přísně výběrové,“ doplnil prof. Vorlíček.

Vedle zájmu o onkologické pacienty má ČOS na paměti stabilitu zdrojů zdravotního pojištění. Řešením nelichotivé situace je návrat k systému hrazení biologické léčby, který fungoval do roku 2009, kdy úhrada péče šla za konkrétním pacientem. Ze zdrojů Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR* (ÚZIS) je zcela zřejmé, že celkové tržby lékáren za léčivé přípravky v roce 2008 činily 42, 769 mld. Kč, v roce 2009 to bylo 47, 434 mld. Kč. Biologická léčiva, tedy i ta, která se používají v jiných medicínských oborech, přísluší do rozsáhlé skupiny léků na žádanku. Mezi roky 2008 (11, 538 mld. Kč) a 2009 (12, 249 mld. Kč) došlo podle ÚZIS k nárůstu všech léků na žádanky o 711 mil. Kč. Celkové výdaje za léky na žádanku tvořily pouze čtvrtinu všech výdajů na léky. Fakta jasně dokládají, že systém kdy šla úhrada péče za pacientem, systém pojištění nezatěžoval. O této skutečnosti svědčí také vyjádření představitelů resortu zdravotnictví z května 2010** „Úspory plynoucí z efektivního vynakládání prostředků veřejného zdravotního pojištění umožní zvýšit dostupnost moderní dražší léčby většinu okruhu pacientů“.

Druhou možností je, aby zdravotní pojišťovny jasně a veřejně deklarovaly, jakou léčbu svým klientům hradit nebudou a proč. Každý klient zdravotní pojišťovny by měl uzavřenou smlouvu a přesně by věděl, na co má za své peníze nárok. Není pochyb, že možné úspory leží v oblasti motivace pacientů při ambulantní léčbě, jinak by nemohlo docházet k tomu, že téměř 1/4 všech ambulantně předepsaných léků*** (9 mld. Kč/rok) není pacienty využívána a končí v odpadu.

Kontakt:

Prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.
předseda České onkologické společnosti ČLS JEP
e-mail: vorlicek@mou.cz
tel.: 602 109 451
www.linkos.cz

* *Ekonomické informace ve zdravotnictví 2009, ÚZIS 2010*

** *Tisková zpráva MZ ČR, 20.5.2010,*

http://www.mzcr.cz/dokumenty/ceny-leciv-i-vyse-uhrad-razantne-klesaji-stat-uspori-miliardy-korun_3839_1513_1.html

*** *Studie Univerzity Karlovy, Farmaceutické fakulty v Hradci Králové, 2005, Prof. RNDr. PhMr. J. Solich, CSc. a kol.*